

50

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
SAMARQAND DAVLAT VETERINARIYA MEDITSINASI,
CHORVACHILIK VA BIOTEXNOLOGIYALAR UNIVERSITETI**

“TASDIQLAYMAN”
Samarqand davlat veterinariya
meditsinasi, chorvachilik va
biotexnologiyalar universiteti rektori
X.B.Yunusov

2024-yil “02” 08

VETERINARIYA ANESTEZIOLOGIYASI

FANINING O'QUV DASTURI

Bilim sohasi:	800000	-	Qishloq, o'rmon, baliq xo'jaligi va veterinariya
Ta'lim sohasi:	840000	-	Veterinariya
Ta'lim yo'nalishi:	70840102	-	Veterinariya jarrohligi

Samarqand 2024

Fan /modul kodi VA1108		O'quv yili 2024-2025	Semestr 1	ECTS – Kreditlar 8	
Fan modul turi Majburiy		Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 6	
1.	Fanning nomi	Auditoriya Mashg'ulotlari (soat)		Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Veterinariya anesteziologiyasi	120		120	240
2.	<div>I. Fanning mazmuni</div> <p>Fanni o'qitishdan maqsad – magistrnlarni anesteziya uchun ishlatiladigan turli dori vositalarining ta'sir mexanizmlari va jarrohlik operatsiyalarda qo'llaniladigan anesteziya usullari bilan tanishtirish, operatsiyalarni bajarishda anesteziya o'tkazish texnologiyasi, jarrohlik fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirish, chorvachilik va veterinariya muammolarini hal qilishda jarrohlik operatsiyalarini zamonaviy anesteziya usullaridan foydalanib o'tkazish, shuningdek, ushbu sohadagi yutuqlar bilan tanishtirishdan iborat.</p> <p>Fanning vazifasi – nazariy bilim berish va amaliy ko'nikmalar hosil qilish orqali hayvonlarda jarrohlik operatsiyasi davrida bajariladigan anesteziya usullarini texnikasini, ishlatiladigan dori preparatlarining ta'sir mexanizmlari va anesteziya usullarini o'rgatish, og'riqsizlantiruvchi dori vositalarini hayvonning turi va operatsiyaning darajalariga qarab to'g'ri tanlash, veterinariya muammolarini hal qilishda jarrohlik operatsiyalari va zamonaviy anesteziya usullarini qo'llash bo'yicha ko'nikma va malakalarni shakllantirishdan iborat.</p> <div>II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)</div> <div>II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:</div> <p>1-mavzu. Anesteziologiya faniga kirish. Hayvonlarni anesteziyaga tayyorlash.</p> <p>Anesteziologiyaning ahamiyati, terminologiyasi, maqsad va vazifalari. Fanning qisqacha rivojlanish tarixi. Hayvonlarni operatsiya qilishda anesteziyaning ahamiyati. Hayvonlarni anesteziyaga tayyorlash va operatsiyadan oldin klinik tekshirish. Hayvonlarni narkozga tayyorlash. Premedikatsiya. Anesteziya uchun zarur bo'lgan jihozlar va ularga qo'yilgan talab.</p> <p>2-mavzu. Anesteziya uchun zarur bo'lgan jihozlar va ularga qo'yilgan talab.</p>				

Anesteziya uchun zarur bo'lgan jihozlar. Anesteziya uchun zarur bo'lgan jihozlarga qo'yilgan talablar. Narkoz qo'llash uchun zamonaviy qurilmalar.

3-mavzu. Umumiy anesteziyaning tamoyillari va farmakologik asoslari.

Umumiy anesteziyaning ahamiyati, qulayliklari va kamchiliklari. Umumiy anesteziya tushunchasini aniqlash. Umumiy anesteziya o'tkazishga ko'rsatma va qarshi ko'rsatma.

4-mavzu. Hayvonlarda og'riqsizlantirishning turlari. Umumiy anesteziya.

Umumiy anesteziyaning ahamiyati, qulayliklari va kamchiliklari. Umumiy anesteziya tushunchasini aniqlash. Uni o'tkazishga ko'rsatma va qarshi ko'rsatma. Veterinariyada narkozlarning tasniflanishi.

5-mavzu: Umumiy anesteziya uni qo'llash usullari

Umumiy og'riqsizlantirishni amaliy ahamiyati. Ingalyatsion usulda umumiy anesteziya. Noingalyatsion usulda umumiy anesteziya.

6-mavzu. Hayvonlarda umumiy anesteziya o'tkazish turlari.

Umumiy anesteziyaning turlari. Qishloq xo'jaligi va uy hayvonlarining ingalyasion va noingalyasion anesteziyasi. Ularni o'tkazishga ko'rsatma va qarshi ko'rsatma. Mioreleksantlar haqida tushuncha. Hayvonlarni operatsiya qilishda mioreleksantlarni qo'llash. Neyroleptanalgeziya tushunchasi. Uni o'tkazishga ko'rsatma va qarshi ko'rsatma. Premedikasiya. Hayvonlarni va mushaklarni tinchlantirish, operatsiya paytida avtonom reaksiyalarni bartaraf etish.

7-mavzu. Inyeksion va ingalyatsion anestetik vositalar.

Inyeksion anestetiklarning turlari va xususiyatlari. Turli xil hayvonlarda inyeksion anestetiklarni qo'llash texnikasi. Ingalyasion anestetiklarning turlari va xususiyatlari. Ko'rsatma va qarshi ko'rsatma. Qulayliklari va kamchiliklari. Turli xil hayvonlarda ingalyatsion anestetiklarni qo'llash usullari.

8-mavzu: Umumiy anesteziyaning oqibatlari va ularni bartaraf etish.

Umumiy anesteziya asoratlari. Umumiy anesteziya asoratlari profilaktikasi. Umumiy anesteziya asoratlarini davolash.

9-mavzu. Otlar umumiy anesteziyasi.

Umumiy anesteziya va uni operatsiya jarayonidagi afzalliklari. Otlarda umumiy anesteziyani qo'llash. Otlarga qo'llanadigan anestetik moddalar va ularning farmakologik xususiyatlari.

10-mavzu. It va mushuklarning umumiy anesteziyasi.

Itlarda umumiy anesteziya. Mushuklarda umumiy anesteziya. It va mushuklarda qo'llanadigan anestetik moddalar va ularning farmakologik xususiyatlari.

11-mavzu. Kavshovchi hayvonlar umumiy anesteziyasi.

Qoramollarda umumiy anesteziya. Qo'y va echkilarda umumiy anesteziya. Umumiy anesteziya uchun qo'llanadigan anestetiklar va ularning farmakologik xususiyatlari.

12-mavzu. Parrandalar umumiy anesteziyasi.

Parrandalarda umumiy anesteziya o'tkazish usullari. Umumiy anestetiklar va ularga qo'yilgan talablar. Umumiy anesteziyaga ko'rsatma va qarshi ko'rsatma.

13-mavzu. Mioreleksantlar haqida tushuncha.

Mioreleksantlar haqida tushuncha. Mioreleksant dori moddalarni hayvonlarda qo'llash.

14-mavzu. Inyeksion va ingalyatsion anestetik vositalar.

Inyeksion anestetiklarning turlari va xususiyatlari. Turli xil hayvonlarda inyeksion anestetiklarni qo'llash texnikasi. Ingalyasion anestetiklarning turlari.

15-mavzu. Diagnostik va davolash tadbirlarida sedatsiya va analgeziya.

Sedatsiya va analgeziya haqida tushuncha. Diagnostik sedatsiya va analgeziya.

16-mavzu. Mahalliy og'riqsizlantirish.

Mahalliy og'riqsizlantirish va uning ahamiyati. Ko'rsatma va qarshi ko'rsatma. Qo'llaniladigan dori vositalari. Oqibatlar. Mahalliy og'riqsizlantirishning turlari.

17-mavzu. It va mushuklarda mahalliy og'riqsizlantirish.

Mahalliy og'riqsizlantirish uchun ishlatiladigan anestetiklar. Itlarda mahalliy anesteziyani qo'llash usullari. Mushuklarda mahalliy anesteziyani qo'llash usullari.

18-mavzu. Qoramol va ortlarda mahalliy og'riqsizlantirish.

Mahalliy og'riqsizlantirishni amaliy ahamiyati. Qoramollarda mahalliy anesteziya o'tkazish usullari. Otlarda mahalliy anesteziya o'tkazish usullari.

19-mavzu. Anesteziya jarayonlari monitoringi.

Veterinariyada mavjud monitoring jihozlari haqida tushuncha. Nafas olish, yurak urishi, tana harorati va qon bosimini monitoring qilish.

20-mavzu. Xususiy anesteziologiya.

Veterinariya stomatologiya asida og'riqsizlantirish turlari. Ortopedik operatsiya uchun anesteziya. Xususiy anesteziologiyada reanimatsiya.

21-mavzu. Bosh, bo'yin va ko'krak sohasini og'riqsizlantirish.

Bosh va bo'yin sohasida o'tkaziladigan operatsiyalar turlari. Bosh va bo'yin sohasidagi nervlarni og'riqsizlantirish. Anatomo-topografik ma'lumotlar. O'tkaziladigan operatsiyalar. Yag'rin va ko'krak sohasi kasalliklarida anesteziya o'tkazish usullari.

Oliy ta'limning 800000 - Qishloq, o'rmon, baliq xo'jaligi va veterinariya bilim sohasining 70840102- Veterinariya jarrohligi mutaxassisligi uchun tayyorlangan "Veterinariya anesteziologiyasi" fanning o'quv dasturiga

TAQRIZ

Respublikamizning "Ta'lim to'g'risida"gi qonuniga mos ravishda qishloq xo'jaligi va veterinariya ilm-fanini raqobatbardosh, yuqori malakali mutaxassislar bilan ta'minlash maqsadida tahsil olayotgan magistrlar "Veterinariya anesteziologiyasi" fanidan anesteziya uchun ishlatiladigan turli dori vositalarining ta'sir mexanizmlari va jarrohlik operatsiyalarda qo'llaniladigan anesteziya usullari bilan tanishtirish, operatsiyalarni bajarishda anesteziya o'tkazish texnologiyasi, jarrohlik fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirish, chorvachilik va veterinariya muammolarini hal qilishda jarrohlik operatsiyalarini zamonaviy anesteziya usullaridan foydalanib o'tkazish, shuningdek, ushbu sohada yutuqlar bilan tanishtirishdan iborat.

Fundamental fanlardan biri bo'lgan "Veterinariya anesteziologiyasi" – fani nazariy bilim berish va amaliy ko'nikmalar hosil qilish orqali hayvonlarda jarrohlik operatsiyasi davrida bajariladigan anesteziya usullarini texnikasini, ishlatiladigan dori preparatlarining ta'sir mexanizmlari va anesteziya usullarini o'rgatadigan fandır.

Fanni o'rganish uchun ma'ruza, amaliy mashg'ulotlar va mustaqil ishlash uchun yetarli darajada soatlar ajratilgan bo'lib, chorvachilik va veterinariya amaliyoti va fani sohaslarining mulaxassisliklariga oid tafakkur va dunyoqarashni shakllantirishda katta ahamiyatga egadir.

Dasturda fanning maqsadi va vazifalari: fan bo'yicha talabalarning tasavvuri, bilimi, ko'nikma va malakalariga qo'yiladigan talablar: o'quv rejasidagi boshqa fanlar bilan aloqasi: fanning ilm-fan va ishlah chiqarishdagi o'rni bo'yicha uslubiy ko'rsalmalar berilgan.

Dasturda fanning mazmuni, amaliy mashg'ulotlar, laboratoriya darslari va mustaqil ta'limni tashkil etish uchun ko'rsatmalar, dars uchun kerak bo'ladigan asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlar hamda axborot manbalari alohida-alohida ifodalangan.

Dasturda ma'ruza va amaliy darslar, mustaqil mashg'ulotlarning mavzulari rejalashtirilgan soatlarga mos ravishda taqsimlangan.

Yuqoridagilardan kelib chiqqan holda "Veterinariya anesteziologiyasi" fanidan tayyorlangan ushbu dasturni hozirgi davr va mutaxassislik bo'yicha malaka talablariga javob beradi, deb hisoblayman. "Veterinariya anesteziologiyasi" fanining dasturini o'rnatilgan tartibda tasdiqlashga hamda o'quv jarayonida qo'llash uchun tavsiya etaman.

Veterinariya ilmiy tadqiqot
instituti direktori, v.f.d.

Elmurodov B.A.

22-mavzu. Hayvonlarda qorin sohasida o'tkaziladigan operatsiyalarda og'riqsizlantirish.

Anatomo-topografik ma'lumotlar. O'tkaziladigan operatsiyalar. Qorin sohasi kasalliklarida anesteziya o'tkizish usullari.

23-mavzu. Otlarni axtalashda va tos sohasi organlari kasalliklarida o'tkaziladigan anesteziya.

Anatomo-topografik ma'lumotlar. Mayda hayvonlarni axtalashda anesteziya o'tkazish. Buqa, qo'chqor, taka va otlarni axtalashda og'riqsizlantirish usullari. Tos sohasida o'tkaziladigan operatsiyalar va anesteziya o'tkazish usullari.

24-mavzu. Buqa, qo'chqor, taka va otlarni axtalashda og'riqsizlantirish usullari.

Buqalarni axtalashda anesteziya o'tkazish. Qo'chqor, taka va otlarni axtalashda og'riqsizlantirish usullari. Anesteziya davridagi asoratlar va ularni oldini olish

25-mavzu. Oldingi va keyingi oyoqlarda anesteziya usullari.

Anatomo-topografik ma'lumotlar. O'tkaziladigan operatsiyalar. Oldingi va keyingi sohasi kasalliklarida anesteziya o'tkizish usullari.

III. Amaliy mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

III.1. Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Og'riqning organizmga umumiy ta'siri.
2. Og'riqning organizmga mahalliy ta'siri.
3. Umumiy narkozga hayvonlarni tayyorlash.
4. Operatsiya va anesteziya xavfini aniqlash.
5. Umumiy anesteziyaning kechish bosqichlari.
6. Mahalliy anesteziyaning kechish bosqichlari.
7. Mahalliy anesteziyaning hayvon organizmiga ta'siri.
8. Anelgeziya uchun qo'llaniladigan dori vositalari.
9. Inyeksiya uchun qo'llaniladigan dori vositalari.
10. Premedikatsiya va uning ahamiyati.
11. Antixolinergik dori vositalarini qo'llash.
12. Trankvilizatorlar va neyroleptiklarni qo'llash.
13. Anelgetik dori vositalari.
14. Barbituratlar.
15. Dissotsiativ anestetiklar.
16. Mioreleksantlarni qo'llash.
17. Xloralgidratni qo'llash.

18. Ingalyasion narkoz va uni qo'llashga umumiy talablar.
19. Noingalatsion narkoz va uni qo'llash.
20. Endotraxeal intubatsiya qilish texnikasi
21. Mahalliy og'riqsizlantirish turlari va bajarish usullari.
22. Regional anesteziya usulini bajarish.
23. O'tkazuvchan anesteziya.
24. Epidural anesteziya.
25. Sokral anesteziya.
26. Lyumbo-sokral anesteziya.
27. Lyumbal anesteziya.
28. Reanimatsiya.
29. Kritikal holatni boshqarish va monitoringi.
30. Narkozning asoratlari va ularni bartaraf qilish usullari.
31. It va mushuklar umumiy anesteziyasi.
32. Kavshovchi hayvonlar anesteziyasi.
33. Otlar umumiy anesteziyasi.
34. Narkoz asoratlarini bartaraf etish texnikasi.
35. Parrandalar umumiy anesteziyasi.

Amaliy mashg'ulotlar zarur asbob-uskunalar, preparatlar bilan jihozlangan auditoriyada bir akademik guruhga bir professor-o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi zarur. Mashg'ulotlar faol va interfaol usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Og'riqning organizmga umumiy va mahalliy ta'siri.
2. Og'riq haqida umumiy tushuncha.
3. It va mushuklarni fiksatsiya qilish texnikasi.
4. Zamonaviy anesteziyaning turlari.
5. Yovvoyi mayda hayvonlarni narkozi.
6. Kemiruvchi hayvonlar narkozi.
7. Laboratoriya hayvonlari narkozi.
8. Veterinariya stomatologiyasida og'riqsizlantirish.
9. Ortopedik operatsiyalarda og'riqsizlantirish.
10. Ko'krak qafasida o'tkaziladigan operatsiyalarda narkozni qo'llash.
11. Narkozni qo'llash uchun kerakli jihozlar tavsifi.
12. Narkozning asoratlari va uni bartaraf qilish.

Oliy ta'limning 800000 - Qishloq, o'rmon, baliq xo'jaligi va veterinariya bilim sohasining 70840102- Veterinariya jarrohligi mutaxassisligi uchun tayyorlangan "Veterinariya anesteziologiyasi" fannining o'quv dasturiga TAQRIZ

Respublikamizning "Ta'lim to'g'risida"gi qonuniga mos ravishda qishloq xo'jaligi va veterinariya ilm-fanini raqobatbardosh, yuqori malakali mutaxassislar bilan ta'minlash maqsadida tahsil olayotgan magistrlar "Veterinariya anesteziologiyasi" fanidan anesteziya uchun ishlatiladigan turli dori vositalarining ta'sir mexanizmlari va jarrohlik operatsiyalarda qo'llaniladigan anesteziya usullari bilan tanishtirish, operatsiyalarni bajarishda anesteziya o'tkazish texnologiyasi, jarrohlik fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirish, chorvachilik va veterinariya muammolarini hal qilishda jarrohlik operatsiyalarini zamonaviy anesteziya usullaridan foydalanib o'tkazish, shuningdek, ushbu sohada yutuqlar bilan tanishtirishdan iborat.

Fundamental fanlardan biri bo'lgan "Veterinariya anesteziologiyasi" – fani nazariy bilim berish va amaliy ko'nikmalar hosil qilish orqali hayvonlarda jarrohlik operatsiyasi davrida bajariladigan anesteziya usullarini texnikasini, ishlatiladigan dori preparatlarining ta'sir mexanizmlari va anesteziya usullarini o'rgatadigan fandır.

Fanni o'rganish uchun ma'ruza, amaliy mashg'ulotlar va mustaqil ishlash uchun yetarli darajada soatlar ajratilgan bo'lib, chorvachilik va veterinariya amaliyoti va fani sohaslarining mulaxassisliklariga oid tafakkur va dunyoqarashni shakllantirishda katta ahamiyatga egadir.

Dasturda fanning maqsadi va vazifalari: fan bo'yicha talabalarning tasavvuri, bilimi, ko'nikma va malakalariga qo'yiladigan talablar: o'quv rejasidagi boshqa fanlar bilan aloqasi: fanning ilm-fan va ishlah chiqarishdagi o'rni bo'yicha uslubiy ko'rsalmalar berilgan.

Dasturda fanning mazmuni, amaliy mashg'ulotlar, laboratoriya darslari va mustaqil ta'limni tashkil etish uchun ko'rsatmalar, dars uchun kerak bo'ladigan asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlar hamda axborot manbalari alohida-alohida ifodalangan.

Dasturda ma'ruza va amaliy darslar, mustaqil mashg'ulotlarning mavzulari rejalashtirilgan soatlarga mos ravishda taqsimlangan.

Yuqoridagilardan kelib chiqqan holda "Veterinariya anesteziologiyasi" fanidan tayyorlangan ushbu dasturni hozirgi davr va mutaxassislik bo'yicha malaka talablariga javob beradi, deb hisoblayman. "Veterinariya anesteziologiyasi" fanining dasturini o'rnatilgan tartibda tasdiqlashga hamda o'quv jarayonida qo'llash uchun tavsiya etaman.

Samarqand viloyat hayvonlar kasalliklari
tashxisi va oziq-ovqat mahsulotlari
xavfsizligi davlat markazi direktori

Allamurodova M.M.

	<p>kafedrasining professori v.b.</p> <p>Yulchiyev J.B. – SamDVMCHBU, “Veterinariya jarrohligi va akusherlik” kafedrasining assistenti.</p> <p>Haydarova S.A. – SamDVMCHBU, “Veterinariya jarrohligi va akusherlik” kafedrasining assistenti.</p> <p>Ravshanov M.A. – SamDVMCHBU, “Veterinariya jarrohligi va akusherlik” kafedrasining assistenti.</p>
10.	<p>Taqrizchilar:</p> <p>1. Allamurodova M.M. - Samarqand viloyat hayvonlar kasalliklari tashxisi va oziq-ovqat mahsulotlari xavfsizligi davlat markazi direktori.</p> <p>2. Elmurodov B.A. - Veterinariya ilmiy tadqiqot instituti direktori, v.f.d.</p>

	<p>13.Umumiy anesteziyaning bosqichlari va komponentlari .</p> <p>14.Ingalyasion narkotik vositalarining umumiy xususiyatlari va farqlari.</p> <p>15.Ingalyasion narkozning klinik-farmakologik xarakteristikasi.</p> <p>16.Ingalyasion narkozda ishlatiladigan apparatlar.</p> <p>17.Endotraxeal umumiy anesteziya.</p> <p>18.Barbiturat, propofol va neyroleptiklarning klinik-farmakologik xarakteristikasi</p> <p>19.Mahalliy og‘riqsizlantirishning oqibati va ularni bartaraf etish yo‘llari</p> <p>20.Birlamchi yurak-o‘pka reanimasiyasi.</p> <p>21.Kompleksnaya serdechno-legochnaya reanimasiya.</p> <p>22.Yurakni massaj qilish texnikasi</p> <p>23.Elektroimpulslari terapiya.</p> <p>24.Defibrillyasiya.</p> <p>25.Kritikal holatni boshqarish va monitoringi.</p> <p>26.Reanimatsiya vaqtida medikamentozli terapiya</p> <p>27.Biologik o‘lim va uning klinik belgilari</p> <p>28.Operasiyadan keyingi og‘riq va uni bartaraf etish yo‘llari.</p> <p>29.Qo‘chqor, taka va otlarni axtalashda og‘riqsizlantirish uchun qo‘llaniladigan vositalar.</p> <p>30.Mioreleksantlarning turlari va ularni qo‘llash.</p> <p>Mustaqil o‘zlashtirilgan mavzular bo‘yicha talabalar tomonidan fanning xususiyatlarini hisobga olgan holda internet tarmoqlaridan foydalanib referat va uning taqdimoti, organlarning preparatini tayyorlashi, preparovka qilishi, xorijiy tillardagi adabiyotlardan foydalanishi, keys-stadi, vaziyatli masalalar to‘plami ishlab chiqishi tavsiya etiladi.</p>
3.	<p>V. Ilmiy amaliyot (stajirovka).</p> <p>Ilmiy amaliyot ilmiy-tadqiqot ishi va magistrlik dissertatsiyasini bajarish jarayonida amalga oshiriladi. Ilmiy amaliyot (stajirovka) magistratura mutaxassisligi bo‘yicha maqsadli kasbiy ta‘lim o‘quv reja va dasturlarini o‘zlashtirish, magistratura talabalarida ilmiy-tadqiqot kompetensiyalarini shakllantirish, ta‘limni fan va ishlab chiqarish bilan integratsiyasini rivojlantirish yo‘li orqali magistrlar eng yangi ilmiy-texnik rivojlanishdagi yutuqlar hamda iqtisod, fan, texnika, madaniyat va sog‘liqni saqlash tarmoqlaridagi zamonaviy texnika va texnologiyalar bazasida ilmiy tadqiqot ishlari, taqozo etganda individual ilmiy izlanish va tajriba-sinovlarni o‘tkazish maqsadida tashkil etiladi.</p> <p>Ilmiy amaliyot (Stajirovka):</p> <ul style="list-style-type: none"> – ilmiy tadqiqot olib borish, nazariy va amaliy bilimlarni chuqurlashtirishi; – fan, soha hamda boshqa tarmoqlardagi zamonaviy texnika va

	<p>texnologiyalar bilan tanishtirishi;</p> <ul style="list-style-type: none"> – amaliy kasbiy va ilmiy-tadqiqot kompetensiyalarni shakllantirishi; – kasbga samarali moslashuvni ta'minlashi lozim. <p>Bunda ilmiy amaliyot (stajirovka)ga yo'llangan magistratura talabasi o'quv jarayoni jadvalini individual grafik asosida ham bajarishi ko'zda tutiladi. Ushbu holatda stajirovkani tashkil etish tartib-qoidolari amaldagi normativ-huquqiy hujjat (Nizom) asosida olib boriladi.</p>
4.	<p>VI. Ta'lim natijalari / Kasbiy kompetensiyalari</p> <p>Magistr bilishi kerak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • og'riqning hayvon organizmiga umumiy va mahalliy ta'siri, og'riq oqibatida kelib chiqadigan iqtisodiy zarar, turli hayvonlarda og'riqsizlantirishni o'tkazishning umumiy va farqli tomonlari, operatsiyalar jarayonida narkoz va anesteziya qilish bo'yicha umumiy talablar haqida <i>tasavvurga ega bo'lishi; (bilim)</i> • og'riqsizlantirish tarixi, bosqichlari va ahamiyati, uning ilmiy asoslarini, hayvonlarni davolashda anesteziani amalga oshirishni, umumiy va mahalliy og'riqsizlantirishni, hayvonlarni narkozga tayyorlash va klinik tekshirishda texnika xavfsizligining nazariy asoslarini, hayvonlarni narkozdan keyingi holatlarni <i>bilishi va ulardan foydalana olishi; (ko'nikma)</i> • uy, sport va qishloq xo'jalik hayvonlarida mahalliy va umumiy og'riqsizlantirish, hayvonlarni og'riqsizlantirish uchun qo'llaniladigan turli xil dori vositalari, ularning ta'sir mexanizmini, narkoz va uni qo'llashda yuzaga keladigan xavf va asoratlarni va ularni bartaraf etishni, operatsiyadan keyingi holatlarda hayvonlarda reanimatsiya va uni bajarish tartibini bilish, yirik va mayda hayvonlarda anestezianing zamonaviy usullarini qo'llash <i>ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak; (malaka)</i>
5.	<p>VII. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ma'ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); • guruhlarda ishlash; • taqdimotlarni qilish; • individual loyihalar; • jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.

6.	<p>VIII. Kreditlarni olish uchun talablar:</p> <p>Joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazoratni muvaffaqiyatli topshirish.</p>
7.	<p>Asosiy adabiyotlar</p> <p>1. В.А.Журба, Б.С.Семенов О.П.Ивашенко Общая анестезия животных, Витебск, ВГАВМ, 2007</p> <p>2. Тимофеев С.В., Филиппов Ю.И и др. «Общая хирургия животных» учебник, Москва, "Зоомедлит", 2007.</p> <p>Qo'shimcha adabiyotlar</p> <p>1. Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. Toshkent, "O'zbekiston" NMIU, 2017.</p> <p>2. Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. "O'zbekiston" NMIU, 2017.</p> <p>3. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. "O'zbekiston" NMIU, 2017.</p> <p>4. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 7 fevraldagi "O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha harakatlar strategiyasi to'g'risida" gi PF-4947-sonli Farmoni. O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plami, 2017 y., 6-son, 70-modda,</p> <p>5. Amanda M. Shelby, Carolyn M. McKune Small Animal Anesthesia Techniques, Oxford, OX4 2DQ, UK, 2014</p> <p>6. Douglass K. Macintire and others Manual of small animal emergency and critical care medicine, USA, 2006</p> <p>7. N. Kent Ames Noordsy's Food Animal Surgery, Fifth Edition, This edition first published 2014 © 2014 by John Wiley & Sons, Inc.</p> <p>Axborot manbaalari:</p> <p>1. www.ziyonet.uz.</p> <p>2. www.vetjurnal.uz</p> <p>3. www.lex.uz</p> <p>4. www.veterinariy.actavis</p> <p>5. www.Kodges.ru</p>
8.	<p>Fan dasturi Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti Kengashining 2024-yil "2"-avgustdagi "12-sonli bayoni bilan maqullangan.</p>
9.	<p>Fan /modul uchun mas'ullar:</p> <p>Narziyev B.D. – SamDVMCHBU, "Veterinariya jarrohligi va akusherlik"</p>